

Nyhetsbrev Swespine

Nyhetsbrev december 2023

I det här numret:

- 1 Nyhetsbrev 4
- 1 Björn har ordet
- 2 Årsmöte 2023 – Swespine 25 år!
- 3 Frågor till registret
- 3 Kommande nyhetsbrev 2024
- 3 **God Jul och Gott Nytt år!**

Björn Knutsson,
Ny registerhållare
för Swespine

Björn har ordet,

Tack till alla som var med och gjorde ryggregistrets 25 års jubileum till två intressanta och lärorika dagar. Under dagarna visades tydligt vårt registers internationella kvalitet och mångfald av studier som publicerats genom åren, men även exempel på vårt internationella samarbete med andra register och där vi tillsammans fortsatt kan bedriva internationella samarbeten av hög kvalitet.

I samband med årsmötet avtackades Peter Fritzell som registerhållare, Olle Hägg och Björn Strömqvist för 25 års målmedvetet och kontinuerligt förbättringsarbete i styrgruppen för registret. Utan dem hade inte registret haft den kvalitet och internationella renommé det har idag.

Det är kännas som en spännande utmaning att bli registerhållare från nästa år och tillsammans med styrgruppen fortsätta utveckla ryggregistret och möta de utmaningar vi har framför oss. Det viktigaste är att Sveriges ryggkirurger känner fortsatt motivation att registrera sina operationer i registret, och att använda data från registret forskning och förbättringsarbeten.

Dataöverföring från journal och mellan register ser jag som en framtida utvecklingsmöjlighet för att både förenkla registreringen av operationer, och höja validiteten av variablerna i registret. Här pågår flera nationella projekt och jag ser fram emot att starta den första pilotstudien för dataöverföring från journal till ryggregistret. Allt går dock inte att lösa med dataöverföring och det är viktigt att vi som profession är med och tar fram hur dessa system ska se ut och bevarar det vi tycker är viktigt att registrera. Här har styrgruppen en viktig roll och uppgift att fylla.

Artificiell Intelligens (AI) är ett annat område som sannolikt kommer ändra vårt sätt att arbeta. Redan nu används AI för att ta fram prediktionsmodeller för utfallet efter ryggkirurgi och analys av radiologiska utredningar. Jag rekommenderar alla som inte gjort det att prova det dialogstöd som tillgängligt via webben (Dialogstöd inom ryggkirurgi – baserat på Svenska Ryggregistret Swespine | Swespine) i sin konsultation med patienten inför val av behandling.

Avslutningsvis en kort presentation av mig själv. Jag är 52 år, docent och överläkare i ortopedi vid ortopedkliniken i Sundsvall och är ansvarig för vår ryggkirurgiska mottagning i Västernorrland. Jag har varit med i svensk ryggkirurgisk förening sedan 2004 och var tidigare ledamot i styrgruppen (2013–15). Jag disputerade 2015 på ämnet obesitas och spinal stenosis där 3 av studierna var baserade på data från ryggregistret. I april nästa år tillträder jag som lektor vid Umeå universitet och fortsätter arbeta som ortoped och lärare för den regionala läkarutbildningen i Sundsvall.

God Jul och Gott nytt år!

Björn Knutsson, registerhållare för ryggregistret från 2024

Peter har ordet,

År 2023 lackar mot sitt slut, och Swespine och dess registeranvändare kan igen se tillbaka på ett mycket givande, produktivt år där registerdata har kommit till användning i klinisk/forskning. Vad som händer med våra nationella kvalitetsregister, inte bara med Swespine, är en fråga som debatteras flitigt av centrala aktörer, inte minst SKR och Socialstyrelsen med sitt fokus på e-hälsa, samt en mängd olika nationella arbetsgrupper, så kallade NAG. Under året har, som vanligt, många möten ägt rum där dessa frågor debatterats, och det ska bli intressant att se var man till slut gemensamt landar. Inte minst gäller detta den fortsatta finansieringen av våra nationella register. Centralisering utan relevanta konsekvensanalyser finns stående på agendan, vilket vi "på golvet/professionen" inte sällan ser som ett hot mot registerverksamheten.

Min övertygelse är att vi i fortsättningen inte ska skilja på kvalitetssäkring/utveckling och forskning, något som byråkrater och administratörer gör när dom påpekar att registren inte ska finansieras av centrala aktörer med avseende på forskning. Låt oss hävda att dessa begrepp hänger ihop.

En annan fråga som fortsätter att ställa till det är begreppet "Beslutsstöd", något som vi i 4s värt oss mot i o m att vi benämner vårt hjälpverktyg baserat på gruppdata för "Dialogstöd", vilket också har fått stöd från juristen på SKR.

Vad som kommer att hända nationellt, inte minst med avseende på finansiering, är alltså en fråga som är avgörande inför framtiden. Detta har NKRF (nationella kvalitetsregisterföreningen) tagit till sig, och arbetar hårt med att få bli del av de olika NAG som jobbar med registerfrågor. Inte alltid enkelt eftersom aktörerna här ofta väljer att inte inkludera registerhållare. NKRF är dock allmer offensiv, och de senaste månaderna har det tex bildats en "Skrivargrupp" som har fått in en fot i LT som beslutat att skriva artiklar från utvalda register där det klart framgår vilken effekt registerdata haft på utvecklingen inom sjukvården. Två sådana är redan publicerade. Vi har i den andan ombetts skriva en artikel om hur Swespine påverkat kirurgin vid Spinal stenosis. Detta arbete pågår.

Allt som allt kan vi vara mycket stolta över vårt välfungerande nationella ryggregister, och alla de i Styrgruppen hårt engagerade medarbetarna. Den ihärdigt till industrin rapportproducerande Olle Hägg, och vår registerkoordinator Carina Blom, ska ha ett särskilt hedersomnämmande.

Med detta som avslut önskar jag alla en trevlig jul och ett gott nytt år. Vi ser alla i 4s fram emot en intressant utveckling under ledning av vår nya Styrgrupp med Björn Knutsson i spetsen.

Peter Fritzell/avgående registerhållare

Swespine tackar Peter, Olle och Björn för deras outtröttliga engagemang, passion och ovärderliga bidrag till att göra Swespine till världens främsta ryggekirurgiska register

Årsmöte 2023 – En stor framgång!

Årsmötet den 9–10 november på Hasselbacken i Stockholm blev en stor framgång, med det största deltagarantalet i 4s historia. Vi var ca 100 medlemmar på plats, inklusive ca 20 från olika länder som också presenterade sina respektive register med efterföljande diskussioner kring framtida samarbeten. Förutom Sverige, presenterade Danmark, Norge, Finland, UK och Spine Tango sina register. Mötet var ett s.k. "hybridmöte" och finns nu även tillgängligt på vår hemsida (www.4s.nu). Inte bara professionen deltog i mötet, utan också representanter från industrin, vilket kan vara mycket viktigt för framtida möjligheter att finansiera och utveckla registerverksamheten. Att industrin har blivit så intresserad hänger fr a ihop med MDR-regelverket (medical device regulation). Jag har personligen via mail mottagit positiva kommentarer kring mötet från flera olika världsdelar, där deltagare alltså kunde följa presentationer och diskussioner on-line.

Som slutkläm beslöts att vi skall arbeta för en internationell registergrupp med två deltagare från varje land, där diskussioner förs kring vilka basvariabler som ska ingå i varje nationellt ryggregister, för att vi på så vis ska underlätta internationella samarbeten. Att registerdata är en fantastisk tillgång illustreras av att vi i Sverige sedan tjugohundratalets början publicerat över 170 artiklar baserade på Swespine-data i internationella tidskrifter, liksom använder 19 avhandlingar sedan dess registerdata. Olle Hägg och Peter Fritzell fick i uppdrag att kommunicera med olika länder om vilka två representanter man vill ska ingå, och när detta är klart bjuda in till ett första möte under Q1 2024. Detta blir också en fråga för den kommande Styrgruppen.

Peter Fritzell/avgående registerhållare

Frågor till registret

Hur registrerar man endoskopiska operationer i registret?

Svar:

Registrering av Endoskopiska operationer införs 2024 och registreras då via det digitala operationsformuläret medan pappersformuläret inte kommer inkludera endoskopiska åtgärds-koder pga utrymmesskäl.

Program för 2024 - Kommande nyhetsbrev

I varje nyhetsbrev kommer vi ta upp nyheter och förbättringar kring registret men också fokusera på olika områden enligt nedan:

Kvartal 1	Info om Swespine
Kvartal 2	Fokus forskning
Kvartal 3	Förbättringsarbeten och ökad täckningsgrad
Kvartal 4	Årsrapport och årsmöte

